

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201565
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8118201565.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: O. A., nar. X.X.XXXX, bytom A. 9, XXX XX O., právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtina 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 826,91 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 13. decembra 2019 č.k. 20Csp/18/2018-73 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcoví sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ust. § § 1 odsek 1, § 3 odsek 3, odsek 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou podanou na tunajšom súde dňa 14.2.2018 si žalobca uplatnil voči žalovanému právo na primerané finančné zadostučinenie vo výške 826,91 eura. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C/132/2016 bol ako žalovaný v postavení spotrebiteľa, úspešný. Súd žalobe v časti 242,46 eura a vo zvyšku, t.j. 826,91 eura žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol: „Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miery nákladov, pretože tento zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy

o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chyba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však podľa citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle ust. § 9 ods.2 písm. j) spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, preto sa predmetný spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 11 ods.1 písm. a) citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov a žalovanému vzniká iba povinnosť zaplatiť istinu poskytnutého úveru. Vzhľadom na bezúročnosť a bezodplatnosť poskytnutého úveru pri dohodnutej 48 mesačnej splatnosti od 20.11.2010 do 20.10.2014 bol žalovaný povinný poskytnúť úver vo výške 1.600 Eur splácať mesačnými splátkami istiny úveru vo výške 33,33 Eur (výška úveru 1.600 Eur delené počet splátok - 48) a preto pri úhradách realizovaných vo výške 1.357,54 Eur, tento doposiaľ realizoval úhrady titulom splátok istiny úveru splatných od 20.11.2010 do 20.2.2014 a čiastočne splátku splatnú dňa 20.3.2014. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaný neuhradil čiastočne splátku splatnú dňa 20.3.2014 vo výške 9,15 Eur a ďalej splátky splatné od 20.4. do 20.10.2014 vo výške 33,33 Eur mesačne, čo predstavuje sumu 242,46 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu v uplatnenom nároku na zaplatenie pôžičky zamietol“. Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv. Svoje práva musel brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže ako spotrebiteľ, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy, finančné zadostučinenie požaduje vo výške 826,91 eura, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť.

4. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení uviedol, že nedostatky úverovej zmluvy nepredstavuje porušenie práv spotrebiteľa v zmysle zákona č. 250/2007, ale sankciu pre veriteľa v podobe straty nároku na zmluvne dojednané úroky z úveru. Bezúročnosťou úveru žiadne práva žalobcu, ktoré mu priznáva zákon č. 250/2007 Z.z., neboli porušené. Ďalej uviedol, že zmluvu uzatvoril žalobca s právnym predchodcom žalovaného, pričom žalovaný úverovú zmluvu nekreoval, nemohol sa teda dopustiť porušenia práv žalobcu, ktoré podľa jeho názoru majú spočívať vo formálnych nedostatkoch úverovej zmluvy. Navyiac súd bezúročnosť nezaložil z dôvodu procesnej obrany žalovaného v spore, ale z dôvodu ex offio vykonanej kontrole spotrebiteľskej zmluvy. Nakoniec žalovaný uviedol, že nárok žalobcu na primerané finančné zadostučinenie v sume 826,91 eura spočívajúci v strohom vyjadrení, že ide o sumu, o ktorú sa chcel dodávateľ na jeho úkor obohatiť zodpovedá ideám Chamurapiho zákonníka „oko za oko zub za zub“ a nie ideám právneho štátu. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/264/2011 - 98, v ktorej bol obdobný nárok zamietnutý.

5. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 25. júna 2018, sp. zn. 20Csp/18/2018 žalobu zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 29. apríla 2019 zrušil vyššie uvedený rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom rozhodnutí poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016, v ktorom Najvyšší súd uviedol, že v súvislosti ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Ak teda žalobca v pôvodnom konaní namietal, že úver je bezúročný a bez poplatkov a tejto námietke súd prvej inštancie vyhovel a žalobu v časti 826,91 eur zamietol, zostalo zo strany súdu prvej inštancie bez náležitého vysvetlenia, prečo pre naplnenie podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva je potrebné nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou a tvrdenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov odôvodniť aj presným citovaním právneho predpisu, z ktorého toto tvrdenie vyplýva.

7. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, podľa ktorého Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 19.5.2017, sp. zn. 29C/132/2016 - 57 vyhovel žalobe, ktorou sa žalovaný v tomto konaní domáhal od žalobcu zaplatenia sumy 242,46 eura a vo zvyšku, t.j. 826,91 eura žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia súd konštatoval, že za jeden z najdôležitejších

údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miery nákladov, pretože tento zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však podľa citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle ust. § 9 ods.2 písm. j) spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, preto sa predmetný spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 11 ods.1 písm. a) citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov a žalovanému vzniká iba povinnosť zaplatiť istinu poskytnutého úveru. Vzhľadom na bezúročnosť a bezodplatnosť poskytnutého úveru pri dohodnutej 48 mesačnej splatnosti od 20.11.2010 do 20.10.2014 bol žalovaný povinný poskytnúť úver vo výške 1.600 eur splácať mesačnými splátkami istiny úveru vo výške 33,33 eur (výška úveru 1.600 eur delené počet splátok - 48) a preto pri úhradách realizovaných vo výške 1.357,54 eur, tento doposiaľ realizoval úhrady titulom splátok istiny úveru splatných od 20.11.2010 do 20.2.2014 a čiastočne splátku splatnú dňa 20.3.2014. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaný neuhradil čiastočne splátku splatnú dňa 20.3.2014 vo výške 9,15 eur a ďalej splátky splatné od 20.4. do 20.10.2014 vo výške 33,33 eur mesačne, čo predstavuje sumu 242,46 eur a v prevyšujúcej časti žalobu v uplatnenom nároku na zaplatenie pôžičky zamietol.

8. Z odôvodnenia vyššie uvedeného rozsudku ďalej vyplynulo, že žalovaný (žalobca v tomto konaní) s návrhom nesúhlasil a žiadal ho nad sumu istiny zamietnuť, pričom poukázal na to, že ustanovenia úverovej zmluvy neobsahovali potrebné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) Zákona č. 129/2010 Z.z.. Súd v rozsudku k týmto náležitostiam uviedol, že nestotožňuje sa s tvrdením žalobcu (malo byť žalovaného), že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle ust. § 9 ods.2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. z dôvodu, že neobsahuje špecifikáciu v akom rozsahu splátka úveru zahŕňa v sebe úhradu istiny, úrokov a iných poplatkov s poukazom na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 9.11.2016 vo veci C - 42/15, zo záverov ktorého vyplýva, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Zároveň nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Okrem iného podľa názoru súdu v predmetnej zmluve o spotreb. úvere neabsentuje údaj termínu konečnej splatnosti úveru, ktorý je dostatočne určitým spôsobom označený mesiacom a rokom konečnej splatnosti úveru. Taktiež uviedol, že časť všeobecných súdov SR dospela k záveru, že pre splnenie podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods.2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. postačuje uvedenie počtu splátok, úveru s tým, že termín splatnosti poslednej splátky je zároveň termínom konečnej splatnosti úveru a časť súdov vykladá uvedené ustanovenie tak, že je nevyhnutné uviesť konkrétny termín konečnej splatnosti úveru. Poukázal na rozhodnutie KS v Prešove pod sp.zn. 13 Co 111/2014, so záverov ktorého vyplýva, že vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti je logické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti úveru je zhodný s dátumom splatnosti poslednej splátky. Taktiež uviedol, že rozdielna rozhodovacia prax je aj v otázke tzv. rozpisu splátok, kedy aj v rámci rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Prešove je táto vec riešená rozdielne. Existujú senáty, ktoré rozpis splátok vyžadujú (9 Co 153/2014) a naopak senáty, ktoré rozpis splátok nepovažujú za obligatórnu súčasť zmluvy o spotrebiteľskom. úvere (13 Co 111/2014 - v súvislosti s touto argumentáciou súdu I. stupňa odvolací súd uzatvára, že zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe). S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, preto súd nemohol dospieť k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru pre absenciu náležitostí zmluvy o spotreb. úvere podľa § 9 ods.2 písm. f) a k) zák. č. 129/2010 Z.z..

9. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že v zmluve bol vysoký úrok. Zo strany žalovaného došlo k „bombardovaniu“, každú chvíľu mu telefonovali, posielali SMS správy. Keď chodili upomienky tak s manželkou sa hádali. V tom čase podnikal a výšku určil primeraného zadostučinenia určil po porade so svojím advokátom.

10. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Medzi stranami nebolo sporné, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným, je vzťahom spotrebiteľským. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 19.05.2017, č.k. 29C/132/2016 - 57 zaviazal žalovaného (v tomto konaní žalobcu) zaplatiť žalobcovi (v tomto konaní žalovaného) sumu 242,46 eura s príslušenstvom a vo zvyšku, t.j. v časti 826,91 eura žalobu zamietol. Vo svojom rozhodnutí dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN. V predmetnej veci si žalobca uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 826,91 eura v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Súd má za to, že v danom prípade porušením práva a povinnosti žalovaným je to, že v zmluvnom vzťahu žalovaný ako dodávateľ (jeho právny predchodca) neuviedol všetky zákonom predpísané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu, ako spotrebiteľa na písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere s tým, aby táto obsahovala náležitosti v zmysle ust. § 9 ods.2 zák. č. 129/2010 Z.z., pričom žalobca namietal, že úver je bezúročný a bez poplatkov a tejto námietke súd vyhovel, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie.

12. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia tak pre žalobcu bude primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300,- eur. Túto sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcovi, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Na výšku priznaného finančného zadosťučinenia mala vplyv aj skutočnosť, že žalobca si nesplnil povinnosť a nevrátil žalovanému sumu poskytnutého úveru, keď tento si svoj nárok musel uplatniť na súde.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „C.s.p.“), Žalobca bol v konaní úspešný v časti základu nároku v rozsahu 100%, pričom výška priznaného nároku závisela výlučne na posúdení súdu. Preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom pri vyčíslení sa bude vychádzať z priznanej sumy.

14. Proti výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 300,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a proti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd na základe ustanovenia § 388 C.s.p. rozsudok súdu I. inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnil tým, že súd I. inštancie nesprávne právne posúdil, že žalobcovi vznikol voči žalovanému nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia v sume 300,00 eur na základe ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z..

15. Predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle vyššie citovaného ustanovenia treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. septembra 2016).

16. Formálne nedostatky úverovej zmluvy, v dôsledku ktorých sa úver poskytnutý žalobcovi navyše našim právnym predchodcom považuje za bezúročný nepredstavujú porušenie práv spotrebiteľa, ale v zmysle z.č. 129/2010 Z.z. predstavujú prísnu sankciu pre veriteľa v podobe straty nároku na zmluvne dojednané úroky z úveru. Bezúročnosť úveru založila žalobcovi v pozícii dlžníka z úverovej zmluvy vrátiť veriteľovi len výšku ním poskytnutého úveru. Bezúročnosťou úveru však žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa

porušené neboli, nevznikol mu tak nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z.

17. Podľa žalovaného nie je splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorej má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Úverová zmluva, ktorá bola posúdená ako bezúročná bola uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného. Žalovaný nebol účastníkom úverového vzťahu, zmluvné podmienky úverovej zmluvy nekreoval, nemohol sa tak dopustiť porušenia práv žalobcu, ktoré podľa jeho názoru majú spočívať vo formálnom nedostatku úverovej zmluvy, ktorý zakladá bezúročnosť úveru. Porušením práv spotrebiteľa by mohlo byť len také konanie, ktoré vykazuje znaky nekalosti, agresívnej obchodnej praxe, klamania spotrebiteľa, pričom žiadneho takého konania sa žalovaný ani právny predchodca žalovaného nedopustili.

18. Suma, ktorej priznania sa žalobca domáha v tomto spore aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navyše nespĺňa ani podmienku primeranosti, jej výška nie je ničím odôvodnená. Nepreskúmateľné je taktiež rozhodnutie súdu I. inštancie o výške priznaného primeraného zadosťučinenia, keď toto má predstavovať vyrovnanie ujmy, ktorá vznikla žalobcovi konaním žalovaného. Argumentácia žalobcu o „bombardovaní“ formou telefonátov a SMS správ ostala len v rovine tvrdení žalobcu. Mimosúdne aktivity vo forme telefonických výziev ako aj SMS správ na zapltenie plnenia, ktoré žalobca v danom čase nevrátil, je zákonom dovoleným prostriedkom uplatňovania nároku veriteľa na zapltenie svojej pohľadávky. Riadne neodôvodnenie aj tak neodôvodneného nároku žalobcu predstavuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia súdu I. inštancie. Týmto odvolaním rovnako napádame výrok o trovách konania.

19. Súd I. inštancie svojim rozhodnutím porušil zásadu zodpovednosti za výsledok konania, ktorá je vyjadrená v ust. § 255 C.s.p. Predmetom tohto sporu je zapltenie peňažnej pohľadávky. Predmet sporu a jeho výšku vymedzil žalobca v žalobe. Priznanie nároku na náhradu trov konania v plnej výške spotrebiteľovi, navyše oslobodeného od platenia súdnych poplatkov, v prípade jeho prevažného neúspechu v spore je nielenže porušením procesnej zásady zodpovednosti za výsledok konania, ale aj porušením princípov všeobecnej spravodlivosti. Vo vzájomnom pomere úspechu a neúspechu sporiacich sa strán je žalobca prevažne neúspešnou sporiacou sa stranou pri priznaní nároku o plnenie v sume 300,00 eur z predmetu sporu a to žalovaných 826,91 eur. Správnym posúdením by súd I. inštancie musel žalovanému priznať voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

20. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

21. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

22. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

23. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti

ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

24. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

25. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

26. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

27. K uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

28. Vo veci 29C/132/2016, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Prešov sa žalobca (v pôvodnom konaní žalovaný) aktívne bránil proti uplatnenému nároku. Žalobca v pôvodnom konaní namietal, že úver je bezúročný a bez poplatkov a tejto námietke súd prvej inštancie vyhovel a žalobu v časti 826,91 eur zamietol. Žalobca v pôvodnom konaní namietal, že úverová zmluva neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., túto námietku súd nezohľadnil, a k zamietnutiu žaloby došlo z dôvodu ex offo vykonávanej kontroly spotrebiteľskej zmluvy súdom, keď úverová zmluva neobsahovala povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j), spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Právoplatným ukončením konania vo veci 29C/132/2016 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie. Žaloba o primerané finančné zadostučinenie bola podaná dňa 14.02.2018, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

29. Žalobca si bez akejkoľvek pochybnosti v inom súdnom konaní úspešne bránil porušenie svojich spotrebiteľských práv.

30. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadostučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybné ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované,

nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Aj keď je nepochybné, že žalovaný ako právny nástupca pôvodného veriteľa úverovú zmluvu so žalobcom neuzatváral, v dôsledku postúpenia pohľadávky vstúpil do postavenia veriteľa spolu so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 524 a nasl. upravujúcich postúpenie pohľadávky. Žalobca postúpením pohľadávky nebol vo svojom právnom postavení dotknutý a námietky, ktoré mal v čase postúpenia pohľadávky, sa zachovali aj po postúpení. Mohol teda namietať absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere. Bol to žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky pokračoval v konaní vo veci 29C/132/2016 Okresného súdu Prešov, v ktorom žalobcovi hrozila ujma v podobe zaplatenia sumy 1069,37 eur s prísl. Bezodôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

31. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 300,- eur, tak ako to priznal súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcovi, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

32. Správnym je i rozhodnutie o trovách konania. V danom prípade predmetom konania bol nárok žalobcov na primerané finančné zadosťučinenie. Výška uplatňovaného nároku, teda bez akýchkoľvek pochybností závisela od úvahy súdu. Aj keď Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnuté v ust. § 142 ods. 3 O.s.p., uvedené neznamena, aby nová právna úprava vylučovala osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od úvahy súdu. Pri uplatňovaní nároku na primerané finančné zadosťučinenie bolo povinnosťou žalobcov v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ust. § 255 C.s.p. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu.

33. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

34. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).